

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 5

Fylke: Hardalands

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Elne

Emne: Vanbering

Bygdelag: Stordalen

Oppskr. av: Samuel Høvereide

Gard: Hauareid

(adresse): Elne

G.nr. 525 Br.nr. 1. 2. 3. 4.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Emne 5 Vanbering SVAR

1) Ja ein brügge alltid Vass side og ein Balle i ur Krak. Vasselen er utbult i midten for hals og skuldre det er festet jernbaand med Kraker for Ballerne i ur ende. Den var megid brügt für og er til dels ogsaa brügt nu av faarsjellige heldames Smaabrutne. Treballer gift av saasmark der kom Sinkballer i 1880 åri. Nu er her for det meste indlagt springvann med Drickekar for levdningen. Paa mindre brük er Vasselen en god tjener idet at en berer melk i baller for haunegangen og ved Pøstkaplagning der ein berer dem hjem for at hindre at det ikke skulper over har man nogen lauv bruk er over.

Spørsmål 2

I fjäsk hadde ein et släre Kar som man fylte med vann for Kreaturerne for dagen.

2

Spargsmal 3

4 Kiemer var alle sprunget tilfrosset
og brænen fæm, og i en maatte Kjæ
var lang tid og da hadde man
skære maskar og Kjægreue efter som
færd var.

Sp 4 Til mindre beselninger er det
hele Klemme, eller en del mangfold
arbeide at se offer vand til sin plads.

5 Kætering med Varsle foregaar
enten for husmen og Smæbrettere

Skærtes delen av færd har
lagt ind springuan i Kjæken
og Fjæs.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

adr. NORSK FOLKEMUSEUM

BYGDØY

658

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 5 Fylke: Hordaland
 Tilleggsspørsmål nr. Herad: Etne
 Emne: Vanbering Bygdelag: Storedalen
 Oppskr. av: Samuel Løvereide Gard: Lauareid
 (adresse): Etne G.nr. 55 Br.nr. 1.2.3.4.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Emne 5 Vanbering

1 Ja ein brukte alltid Vass sele og ein bøtte i ver Krok. Vass selen er ut hullet i mitten for hals og skuldre det er festet jernbaand, med Kroker for Bøtterne i ver ende. Den var meget brukt før og er til dels ogsaa brukt nu av forskjellige tildømes Smaabrukere. Trøbøtter gik av saasart der kom Sinkbøtter i 1880 åri Nu er her for det meste indlagt springvan med Drikkekar for besetningen. Paa mindre bruk er Vasselen en god tjener i det at en berer Melk i bøtter fra haungen og ved Potetoptagning der ein berer dem hjem for at hindre at det ikke skulper over har man nogen lauv busker over.

Spurgsmal 2

I fjøset hadde ein et større Kar som man fylte med van for Kreaturerne. for dagen.

Spargemaal 3

I vinter var alle springer tilfrosset og brønen tom, og ein maatte Kjøre van lang veg og da hadde man større vaskar og Kjøre greier efter som føret var.

Sp 4 Til mindre besetninger er det helst Kvinerne ellers er det Manfolk arbeide at skaffe vand til sin plass.

5 Vanbering med Vassele foregaar eneu for husmenn og Smaabrukere

Største delen av folket har lagt ind springvan i Kjøken og Fjøs.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

adr. NORSK FOLKEMUSEUM

658

BYGDØY Avskriftrettet.
L. Aall.

Kord. Etne

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING
ADR. NORSK FOLKEHUSEMUSEUM
BYGDØY

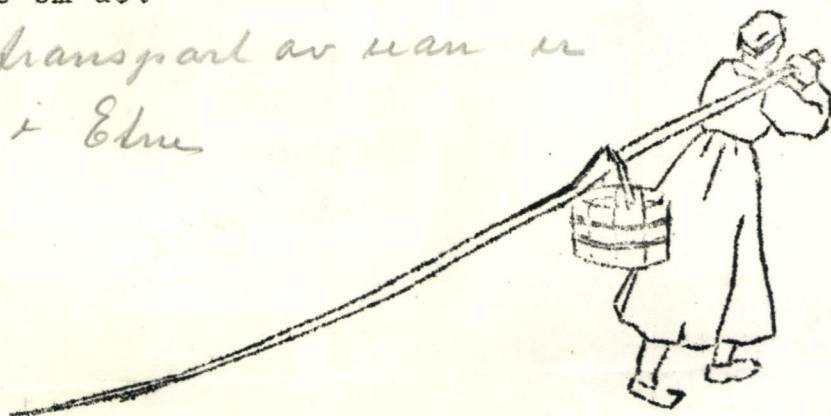
I samarbeid med
KULTURGEOGRAFISK REGISTRERING
PÅ VESTLANDET

Ver gild og skriv svaret med blyant på same ark.

Tilleggsspørsmål til nr. 5 Vannbæring.

I Tinn i Telemark har ein for eit par mannsaldrar sidan
vore vatn på ei lang stong. Ein bar den eine enden over
skula, den andre enden drog ein etter seg på marka. Taret
hekk på stonga bak ryggen at den som bar (drog). Ein liten
mothake på stonga gjorde at handtaket på bøtta ikkje gleid.
Stonga var såpass mjuk at vatnet ikkje skvampla over.
Utanom denne opplysninga kjenner ein no denne metoden berre
frå Värmland i Sverige. Det kan henda at det tidlegare har
vore meir vanleg å bera vatn på denne måten. Hugsar nokon
i Dykkar bygd noko om det ?

*Denne transport av vann er
kjent i Etne*

Tilleggsspørsmål til nr. 12.

Finst det noko opplysning om at ein brukar eller har bruka
fiskebein og fiskehovud til brensel ? *Nei her er ved og kull*
Har ein bruka kumøkk til brensel ? *ikke her*

Samuel Løvreide.